І чужому научайтесь,
І свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 110. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 12-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1965 No. 110. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

П'ятниця, 11 червня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ РОБЕРТ Ф. ВАҐНЕР ПОВІДОМИВ, ЩО НЕ КАНДИДУВАТИМЕ НА 4-ту КАДЕНЦІЮ під час цьогорічних виборів, бо хоче вповні виконувати свої батьківські обов'язки у відношенні до своїх синів, 21-річного Роберта і 18-річного Дункана. Ця заява Ваґнера спричинила великі турботи Демократичній партії, яка не знає, який її кандидат міг би бути такий сильний, щоб переміг республіканського кандидата конґресмена Джана В. Ліндсея. Є численні демократи, які хотіли б кандидувати, але всі вони мусять змагатися за здобуття номінації на кандидата.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ЗАЯВИВ 10-го ЧЕРВНЯ, ЩО НЕМАЄ ПРИЧИНИ ТУРБУВАТИСЯ ЕКОНОМІКОЮ ЗДА, бо вона в найближчих місяцях буде збільшуватися, хоч, може, не в такому швидкому темпі, як це було досі. Президент склав цю заяву після наради з п'ятьма економічними дорадниками в Білому Домі, між якими був і голова Федеральної Резервової Ради Вілліям МекЧесні Мартин, який 10 днів тому сказав, що економіка ЗДА в дечому нагадує те, що було перед великою депресією вкінці 20-их років цього віку. Мартин сказав таке: „Я перестерігав проти недбайливої їзди, а дехто гадає, що я спричинив нещасливі випадки".

ГОЛОВА ОБ'ЄДНАНИХ ШЕФІВ ШТАБУ ГЕНЕРАЛ ЕРЛ ДЖ. ВІЛЕР ОСТЕРІГАЄ КАДЕТІВ-ВИПУСКНИКІВ. Генерал Вілер промовляв до 596-ох кадетів у Вест Пойнті, які 9-го червня закінчили Військову Академію, і сказав, що перед новими офіцерами стоїть неспокійний світ, але вони не сміють цим турбуватися, бо ЗДА не знайдуться в безнадійній ситуації так довго, як довго ця країна є вірною тим засадам, які просвічували американському народові тоді, коли він почав свою революцію і коли склав свою Декларацію Незалежности, в якій заявив, що ЗДА оборонятимуть свою волю та волю всіх народів у світі. Світло Американської Революції ясніє досі, — казав генерал Вілер.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ЗБІЛЬШИЛА ВИСОТУ ФЕДЕРАЛЬНОЇ ЗАБОРҐОВАНОСТИ ДО $328 БІЛЬЙОНІВ, на $4 більйони більше в порівнянні з теперішньою висотою, і на $1 більйон менше, як домагався уряд. „За" голосували 228 конґресменів, а „проти" було 164. Сподіваються, що Сенат в найближчому часі схвалить цей закон, який почне обов'язувати з початком нового фінансового року — від 1-го липня. Республіканські конґресмени нарікали на те, що президент Джансон не старається зменшити федеральні видатки. Федеральна заборґованість становить тепер $319,500,000,000.

СТЕЙТОВА КОНВЕНЦІЯ АФ-КІО ПЛЯНУЄ ЗБУДУВАТИ СВІЙ КОЛЕДЖ. Американська Федерація Праці - Конґрес Індустрійних Організацій на Конвенції 2,000 делеґатів в Нюарку, Н.Дж., проєктує збудувати свій власний коледж, в якому могли б навчатися діти членів АФП-КІО, які тепер дуже часто мусять навчатися в інших стейтах, бо в своєму немає місця. Якщо вдасться цей плян здійснити, то це буде перший у ЗДА коледж, збудований і ведений робітничою орґанізацією. Цей коледж спочатку давав би можність навчатися 300 студентам, а пізніше в ньому було б місце для однієї тисячки студентів. Організаційний комітет плянує, щоб всі студенти цього коледжу обов'язково слухали курсу історії робітничого руху.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI ПОЛЕТІВ З РИМУ ДО ПІЗИ на Італійський Евхаристійний Конґрес. Папа виголосив там промову, в якій прославляв ґігантів духа, що їх видала італійська нація — Данте, Ґалілео Ґалілеі і Мікель Анджельо. Зокрема приїзд Папи саме до Пізи, родинного міста Ґалілео, який помер у 1642 р., виклятий з Церкви за вперте твердження, що Земля крутиться, а не стоїть, вважають за офіційну реґабілітацію того вченого.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ДЕ ҐОЛЛЬ ЗАЯВИВ, що ЗДА „вмішані у брудну справу" у В'єтнамі. Він заявив, що американці повинні освідомити собі, що „крім них і росіян є ще інші народи на світі". Він заперечив можливість тісного політичного з'єднання західньо-европейських країн, а коли йому звернули увагу, що завдяки такому з'єднанню постали ЗДА, він відповів, що ЗДА „постали з пустки . . . швидко після постання ЗДА була громадянська війна, яка ще й досі триває". Де Ґолль все це говорив на прийнятті для членів парляменту.

З ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ВІДКЛИКАНО представника Уруґваю, д-ра Карльоса Марім Веляскеза, за його виступи на Раді Безпеки ОН проти З'єднаних Держав. Його призначать на амбасадора Уруґваю у Лондоні, а в Об'єднаних Націях репрезентацію Уруґваю перейме тимчасово Матео Маркез Сере.

У СРІНАҐАРІ, СТОЛИЦІ ІНДІЙСЬКОЇ ЧАСТИНИ КАШМІРУ, ПОЧАВСЯ демонстраційний рух за колишнім взором протибритійського руху, що його створив Махатма Ґанді. Всупереч законові, який забороняє публічні маніфестації і демонстрації більшого числа осіб, як чотири, щораз по п'ять осіб починають викрикувати гасла за звільнення їх лідера шейха Мохаммеда Абдуллаха та за переведення плебісциту в Кашмірі. Після того, вони без спротиву дозволяються поліціянтам відвезти їх до в'язниці. Зголосилось буцім-то вже 1.000 добровільців до таких демонстрацій та добровільного маршу до в'язниці.

В АВСТРІЇ ПЕРЕЙНЯВ УРЯДУВАННЯ новий її президент, Франц Йонас, соціял-демократичний посадник Відня, обраний невеличкою більшістю голосів 23 травня ц. р. На цивільній церемонії він присягнув берегти конституцію Австрійської Республіки, а в короткій промові підкреслив потребу старатися, щоб у міжнародному світі прислухались до голосу Австрії — у справах миру.

АЛЬЖИРСЬКИЙ ДИКТАТОРСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ АХМЕД БЕН БЕЛЛА ЗВІЛЬНИВ з концентраційного табору на Сагарі колишнього прем'єра альжирського екзильного уряду та, пізніше, президента альжирського парляменту, Ферґата Аббаса. Його арештували та заслали, як одного з керівників опозиції до диктаторського „соціялістичного" режиму Бен Белли. Бен Белла замінив теж кару смерти на довголітню в'язницю іншому лідерові опозиції, Госінові Аїт Ахмедові.

ІНДОНЕЗІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ СУКАРНО СТАРАЄТЬСЯ ЗЛАМАТИ хребет армії, як єдиної антикомуністичної сили, яка ще залишилась в Індонезії. Лідер тамошніх комуністів Д. Н. Аїт запропонував, щоб створити „виховну раду для війська", зложену з представників партій комуністичної, націоналістичної та мусульманської. Військовий міністер ген. Абдул Гаріс Насучіон і командант армії ген. Ахмад Яні рішуче спротивились „політичним лекціям", які можуть зруйнувати дисципліну армії. Тоді Сукарно заповів створення „піввійськової" організації „робітників і селян": нема сумніву, що це буде паралельна друга армія під керівництвом комуністичних політруків.

Губернатори стейтів і посадники міст проголошують Братерський Тиждень

Під час церемонії проголошення „Братерського Тижня" в Джерзі Ситі. Посадник міста Томас Вілен вручає підписану ним проклямацію гол. предсідникові Українського Народного Союзу Йосипові Лисогорові. На фото (зліва): репрезентант „Лицарів Колюмба" Реймонд Рід, гол. предс. Йосип Лисогір, редактор „Українського Тижневика" Зенон Снилик, посадник Томас Вілен, ред. А. Драган, секретар-скарбник „Синів Польщі" Александер Суднік, директор тієї організації і міський радний Стефан Копицінскі. Організація „Сини Польщі", подібно як УНСоюз, має в Джерзі Ситі свою головну канцелярію.

Тиждень, що починається „Днем Прапора" 14-го червня, буде „Братерським Тижнем", себто тижнем таких братерсько-запомогових організацій, як Український Народний Союз. Усі ці „союзи" нараховують тепер понад десять мільйонів членів та більйони долярів майна і грають вітальну ролю в суспільному й економічному житті країни. Це підкреслюється і в проклямаціях, що ними ґубернатори поодиноких стейтів та посадники багатьох міст проголосили цей тиждень „Братерським Тижнем". Губернатор Ню Джерзі Ричард Гюз видав таку проклямацію у вівторок 1-го червня, а в середу, 9-го червня, відбулася спеціяльна церемонія в Ситі Гол в Джерзі Ситі, під час якої посадник цього міста Томас Вілен підписав проклямацію „Братерського Тижня". В церемонії взяв участь головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір, який рівночасно репрезентував Крайовий Братерський Конґрес, до Ради Директорів якого він належить і п. Лисогорові мейор Вілен вручив підписану ним проклямацію. Роналд Рід репрезентував на цій церемонії „Лицарів Колюмба" а міський радний Стефан Копицінскі і Александер Суднік репрезентували „Синів Польщі". У найближчий понеділок, 14-го червня, подібну проклямацію підпише в Нюарку в Ситі Гол посадник того міста Адонізіо.

Ваґнер відмовляється від кандидатури на посадника Ню Йорку

Ню Йорк. — Посадник Ню Йорку Роберт Фердинанд Ваґнер на окремій пресовій конференції в Ситі Голл повідомив, що він не кандидуватиме цього року і 1-го січня 1966 року залишить своє теперішнє становище, яке займає вже 12-ий рік. Ваґнер заявив із глибоким зворушенням та із сльозами на очах в присутності своїх синів, що робить це з родинних причин, бо мусить здійснити просьбу своєї покійної дружини, яка померла минулого року, і якій він прирік ще в 1961-му році, коли кандидував на третю каденцію, що не старатиметься про кандидатуру на четверту каденцію та присвятить свій час своїм синам, для яких досі він батьком в неповному вимірі годин, бо цілий день мусить виконувати обов'язки посадника цього великого міста. Ваґнер сказав, що його рішення є невідкличне, і тому непотрібні якісь намови в тому напрямку, щоб він змінив свою думку в цій справі. Рішення нюйоркського посадника викликало здивовання в політичних колах, бо ще день раніше віце - президент Гомфрі, який разом із Ваґнером промовляв на робітничих зборах в Ню Йорку, твердив, що Ваґнер таки буде демократичним кандидатом цього року. Ваґнер висловив віру в те, що демократичний кандидат переможе республіканського противника, яким є конґресмен Джан В. Ліндсей, і який вже довший час веде виборчу кампанію. Рішення Ваґнера знайшло глибокий відгук в населенні цього міста. Численні мешканці із сантиментом оцінюють постать Ваґнера, хвалячи його як посадника, а деякі заявляючи, що він є чесною і гідною пошани людиною. Очевидно, що політичні противники теперішнього посадника вдоволені з того, що Ваґнер не буде кандидувати, бо вможливить зміну на становищі адміністратора міста. Представники республіканців заявили, що Ліндсей не змінить тактики у виборчій кампанії, бо він твердить, що в Ситі Голл повинна бути зміна, і що туди повинен увійти представник республіканців. В колах Демократичної партії рішення Ваґнера викликало замішання, яке є оправдане тим, що в цій партії в Ню Йорку існує розбиття, і одна її фракція вже довший час виступала проти особи Ваґнера. Нюйоркський сенатор Роберт Ф. Кеннеді також не належав до гарячих прихильників Ваґнера, якого деякі демократичні політики уважали провідником демократів в цілому стейті, на що претендував і новий сенатор - демократ Роберт Кеннеді.

У ВАШИНҐТОНІ ПОЧАЛАСЬ НОВА СЕРІЯ НАРАД ПРО В'ЄТНАМ

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ БОЇ ПРОТИ СИЛЬНОЇ ОФЕНЗИВИ КОМУНІСТІВ

Вашинґтон. — Американський амбасадор у Південному В'єтнамі, Максвелл Тейлор, який пізнього вечора в минулу неділю прибув до Америки, перевів в четвер 10 червня першу велику нараду безпосередньо з президентом Джансоном, при чому приявними був цілий гурт високих урядовців, найближчих цивільних і військових дорадників Президента. Про ті наради не сказано нічого більше, як тільки те, що вони мали „інформаційний характер" і що були „звичайним періодичним обміном думок". Однак пресові коментатори звертають увагу, що драматичний розвиток подій у В'єтнамі підвищує значення тих нарад. На п'ятницю 11 червня була визначена конференція Крайової Ради Безпеки для вислухання офіційного звідомлення Тейлора та його рекомендацій. Газети нічого не подають про час, переведений ним в перших трьох днях цього тижня, але легко можна здогадатись, що вони були виповнені розмовами в Державному Департаменті та в Пентаґоні. Мксвелл Тейлор був за президента Айзенгавера шефом Армії, а за президентів Кеннеді і Джансона головою шефів об'єднаних штабів збройних сил ЗДА. Водночас справа В'єтнаму виринула знову в дебатах в Сенаті. Демократичний сенатор Томас Додд, який саме вернувся з одномісячної подорожі до вісьмох азійських країн, твердив, що велика більшість азійських державних мужів і громадян підтримують політику ЗДА у В'єтнамі. Сенатор Додд таврував гостро „дефетистів і угодівців", які підіймали опозиційний крик в Америці. Сенатор Додд критикував теж ролю американської преси, яка ніби невідповідно інформує про стан справ у В'єтнамі. Сен. Майк Мансфілд боронив пресу. Попереднього дня республіканський сенатор Джекоб Джевітс, який також підтримує політику Джансона у В'єтнамі, висловив переконання, що Президент повинен звернутися в цій справі до народу та зажадати від Конґресу нового уповноваження на дальшу вільну руку щодо В'єтнаму.

Тим часом у Південному В'єтнамі тамошнє державне й американське військо в обличчі комуністичної офензиви, поведеної такими великими, добре на військовий лад вишколеними повстанськими військами, як цього в'єтнамці й американці не сподівалися. Комуністичні повстанці здобули і впродовж 20-х годин тримали у своїх руках місто Донксай. Щойно після 20-х годин державне військо відбило те місто, але втратило в боях кількасот убитими й раненими. Комуністи заатакували силою 1.500 вояків. Щодо американських втрат, то вістки про них є суперечні. Одні твердять, що в одному дні згинуло 18 американців, — інші вістки спростовують, що вісім летунів згинули при новому зударі двох гелікоптерів, які вибухли в повітрі, та що решта були раненими. При вбитих комуністах знайдено пляни дії на заволодіння деякими містами.

Нова невдача СССР: „Луна 6" взагалі не поцілить Місяця

Москва. — ТАСС офіційно повідомив, що внаслідку дефекту в апараті, що керує летом, совєтський космічний корабель „Луна 6" зійшов з передбаченого курсу і мине Місяць у віддалі 100.000 миль. Совєтське повідомлення твердить, що всі перевірки, переведені перед вистріленням „Луни 6", виказали правильне діяння мотору та автоматичної керми і що дефект постав щойно під час лету. Комунікація з радіоапаратом на „Луні 6" буцім-то зберігається на далі. Тому, що ціллю „Луни 6" було „м'яко осісти" на Місяць й доказати цим практично, що на Місяці є поверхня, яка дозволяє людині вичалити там, — та таке непередбачене відхилення космічного корабля від його курсу, без безпосереднього стику з Місяцем, є повною невдачею. Як що большевикам була б вдалася ця остання спроба, то — за твердженням фахівців — Совєти були б на 4 місяці впереді подібних американських приготувань. Ця остання невдача Совєтів буцім-то дає шанс Америці перевести швидше власні експерименти з висланням на Місяць спершу ракети без людської залоги, яка там „вичалила б" з усіма апаратами.

АКТИВНІСТЬ З . . . ВІНИКАМИ

„Не потрібно думати, — пише з Одещини А. Михайленко, спеціяльний кореспондент „Молоді України" (часопис з 21 травня), що активний працівник — це лише той, хто виголошує промови чи пише статті . . . Наприклад, ти бачиш, що в одній з кімнат клюбу брудно, ти береш віник і підмітаєш — ти вже активний працівник".

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

В Клівленді відбувся З'їзд Станиславівщини

Клівленд. (О. Гайський) — В суботу, 29-го й неділю, 30-го травня ц. р. на терені Великого Клівленду, Огайо, відбувся довго заповіданий З'їзд Земляків Станиславівщини. Дводенна імпреза пройшла понад усі сподівання успішно. На організаторів — Клівлендський Комітет Станиславівщини, що повнив функції Головного Комітету — впала злива похвал, у якій можна втратити почуття безстороннього осуду. Участь, чи уділ в загальному успіху мають усі приявні: організатори дали офіційну програму, що створила настрій родинного свята — а учасники своєю щиросердечністю й дисципліною в неофіційній, другій частині, під час бенкету й забави, цей настрій розбудували й завершили. Видним знаком великого морального успіху були $ 1200, що їх на видання „Книги про Станиславівщину" за першої пів-години свого урядування зібрав новообраний член Фінансової Комісії для видання такої книги, дир. Тарас Ліськевич.

Програма З'їзду почалася в суботу, 29-го травня о год. 2-ій сполудня, в залі готелю „Лейкшор", у Клівленді-Лейквуді. Ірина Дубас перекинула поміст над прірвою останніх двадцяти років принагідним віршом О. Гайського („Чи бачите: ми знов разом зійшлися . . ."). Її мати — Ярослава Барнич виголосила „Молитву" Юрія Клена (уривок із „Проклятих років"), а о. Ярослав Бенеш провів три Отченаші: за поляглих - померлих - замучених земляків; за витривалість для тих, що залишилися на Рідних Землях; за волю України й наш щасливий поворот додому. З черги 14-річна Марта Новицька віддеклямувала „Ітермецо тут родженої (ґенерації)", з фінальним обітом праці для повороту до „далекої, а близької" землі батьків — а О. Гайський у 20-хвилинному історіософічному нарисі „Мрії й дійсність" показав образ боротьби сил за володіння над Станиславівщиною, з фіналом тез і наказів Івана Франка, якого ім'ям в останньому часі названо це місто й Волость.

Офіційні наради відкрив голова Клівлендського Комітету, ініціятор З'їзду й ідеї видання „Книги про Станиславівщину" — ред. Іван Ставничий. Заки президія, під проводом д-ра Осипа Бойчука почала наради, 260 зареєстрованих учасників і місцеві гості переживають зворушливу сцену: на залю входять, піддержувані 90-річні сеньйори Северин Снігурович, із родиною. Грімкі брава приявних вітають цей символічний образ тяги земляків до своєї ширшої Родини. Зворушення учасників поглиблюється на вістку, що один із зголошених земляків, колишній спортсмен „Буй-Тура" й „Сокола" — Володимир („Дзюньо") Ярмолюк — не дійшов до мети, помер у навечер'я З'їзду. Слідує доповідь ред. І. Ставничого про запроєктовану „Книгу Станиславівщини". Цей же прелеґент відчитує статтю-доповідь неприявного Івана Дурбака, п. н.: „Завдання українського реґіонального руху на чужині".

З'їзд, ідеологічно підготований двома числами бюлетено-газетки „Голос Станиславівщини" (під редакцією О. Гайського) швидко поладнав...

(Закінчення на сторінці [illegible])

Т-во Українських Інженерів матиме зустріч і наради на Союзівці

Союзівка, Керґонксон. — У найближчу суботу і неділю, 12 і 13-го червня, Товариство Українських Інженерів матиме на цій оселі УНСоюзу в Кетскильських горах свою Товариську Зустріч, під час якої відбудуться спільні наради Головної Управи Т-ва та запрошених репрезентантів його Відділів з Лос Анджелесу, Шикаґо, Клівленду, Дітройту, Бостону, Бофало і Сиракюз та, очевидно, Ню Йорку і Філядельфії. Ці два останні Відділи, метропольного Ню Йорку і Філядельфії та запрошений Карпатсько-Лещетарський Клюб, який в своєму проводі має переважно інженерів, влаштовують зустріч та будуть її господарями. У програмі зустрічі, крім нарад які відбудуться в суботу, 12-го червня о год. 4-ій пополудні, є товариські тенісові змагання та бенкет о год. 6:30 ввечорі того ж дня, а о год. 8:30 того ж вечора буде розваґова програма з виступами Алли Віляй і Любомира Калинича, квартету ревелерсів „Каравана" із Богданом Бемком, Михайлом Длябого, Романом Канюкою та Любомиром Калиничем у складі. На фортепіяні акомпаніюватиме Марійка Кривокульська, а ролю конферансьє виконуватиме інж. Лев Яцкевич. О год. 10-ій почнеться равт з оркестрою „Амор". У неділю, 13-го червня, після Служби Божої о годині 10:30 рано, будуть спортові змагання та товариські зустрічі і спільний обід.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ДЕ ВІДПОЧИТИ?

„Просто вийти на околицю, простелити килимок і лежати під сонцем? Адже саме так і трапляється, бо річки у Львові немає, а на комсомольському озері людей стільки, що ніде й стати.

В той же час є прекрасні місця в Янові. Ліс, велике озеро, галявини. Але ж на Янів не так просто дістатися, бо автобусів мало, а пішки далеченько. Залізницею доберетеся за пів години. Але таких щасливих дуже мало, бо за ввесь день проходить лише один поїзд" („Молодь України" з 18 травня ц. р.).

ПЛАТА ЗА СТРАХ

Одна жінка, — пише І. Йосипенко у квітневому „Перці", — розказала нам: „Повірте, вище хмар літала, по морю плавала в шторм, а такого ніколи не пережила, як у маленькому автобусі, що курсує між Харковом і Кіровоградом. Тільки но посідали пасажири, а другий водій попереджає:

— У кого немає з собою ніяких документів, понаписуйте свої прізвища та адреси! . . . Я без жартів. На всякий, знаєте, випадок" . . .

„ЧАРІВНИЦЯ"

Недавно у Харкові, — пише В. Котляр у „Радянській Україні" з 20 травня, — відкрили крамницю з трохи таємничою назвою: „Чарівниця".

Що ж можна купити в „Чарівниці"? Жіночі оздоби, годинники та речі для обслуги столу.

НА ВОЛИНІ

На Волині потеплішало. В ріст пішли озимі та ярі колоскові, появилися сходи цукрових буряків. На плянтації вийшли буряководи. („Радянська Україна" з 22 травня).

ДИВНІ КЛЮЧІ

Гайкові ключі з Харківського „Інструментзбуту", — пише квітневий „Перець", — надзвичайні. Крім задирок, вони відрізняються від інших ще й тим, що не гайкам голови скручують, а самі від тих гайок скручуються в три погибелі.

У ВСЯКОГО СВОЯ ДОЛЯ

53 і українка в одному літаку

Ню Йорк. — На цій нашій пляняті кожного дня відіграється величезна світова драма, на цілість якої складається безчисла малих драм: національних, суспільних, родинних та особистих. Одною з безлічі таких драм була й пригода з літаком, що 29-го травня піднявся з летовища в Нюарку, щоб завезти своїх 54 пасажирів до міста Спокен на другому кінці континенту, в стейті Вашинґтон над Пацифіком. Пригода цього літака інтересна сама по собі, а для нас ще й тим, що між 54-ма пасажирами того літака була й одна українка Наталка Мелешко-Ваттс, дочка відомого автора „Трьох Поколінь" та багатьох інших праць, нашого частого дописувача Фотія Мелешка.

Пані Наталія рік тому вийшла замуж за Д. Р. Ваттса і тоді переїхала разом з ним до згаданого міста Спокен, віддаленого на яких 3,200 миль від Ню Йорку. Дня 3-го травня ц. р. пані Наталка, затуживши за батьками, приїхала до них у відвідини до Ню Йорку і пробувши тут три тижні, 29-го травня о год. 5:15 ввійшла до літака на летовищі в Нюарку, щоб вернутись до Спокен, де на летовищі о год. 11-ій ввечорі мав очікувати на неї муж. Приїхавши до Спокен, пані Наталка мала зателефонувати до своїх батьків, щоб дати знати, що вона щасливо вернулася до свого дому. Тим часом, уже десь біля години 8-ої ввечорі — як пише нам п. Ол. Демченко на підставі оповідання п. Мелешка — в домі Мелешків задзвонив телефон і вкоротці виявилося, що це кличе . . . пані Наталка, яка й оповіла пригоду:

Як тільки літак із своїми 54 подорожніми піднявся з нюаркського летовища, йому нагло й, очевидно, несподівано відпали колеса. Про пригоду обслуга поінформувала подорожніх, успокоюючи їх, що їм, мовляв, нічого не грозить, що все скінчиться добре. Але, „на всякий випадок" від усіх подорожніх насамперед забрали документи, гроші й цінності, опісля веліли всім поскидати взуття, включно з панчохами чи скарпетками та сфотоґра'ували ноги-стопи і постійно заспокоювали, що „нічого не станеться", ввесь час пропонуючи кожному перекуску чи напиток, що ще тільки скріплювало настрій неминучого й близького кінця. Тим часом, літак повних три години кружляв у повітрі довкола метропольного Ню Йорку, мабуть, щоб випалити якнайбільше газоліни перед „висадкою в наглій потребі" та дати обслузі летовища нагоду приготовити відповідну рятункову акцію, а можливо і з думкою, щоб 54 подорожнім на тому літаку дати ще три години життя.

Із пресових повідомлень відомо, що пілот літака виявив прямо геніяльну вмілість приземнити літак без коліс. Літак осів щасливо й нікому з подорожніх нічого не сталося. А пані Наталія щойно наступного дня, 30 травня, причалила на летовище в Спокен, де очікував на неї її до глибини душі затривожений пригодою літака чоловік.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Салют Зіркам і Смугам!

На найближчий понеділок, 14-го червня, припадає День Прапора, коли вся американська нація вшановуватиме свою „Давню Славу", свій зоряно-смугастий стяг. Це свято тісно пов'язане з характером нашої установи, Українського Народного Союзу, та всіх інших братерсько-запомогових організацій, що мають у своїй більшості також етнічний або релігійний характер і належать до найбільш патріотичних інституцій цієї країни. Вони спільно створили Крайову Братерську Фундацію Свята Прапора, яка й є головним пропаґатором цього свята. А День Прапора в понеділок 14-го червня рівночасно започатковує Братерський Тиждень, себто тиждень цих братерсько-запомогових організацій, і його відзначають не тільки вони самі та понад десять мільйонів їх членів, але й вся країна. Президент ЗДА, губернатори стейтів і посадники міст проголошують з цієї нагоди відповідні проклямації, підкреслюючи патріотичну і суспільно-допомогову службу братських союзів.

Свято Прапора понад три чверті сторіччя тому започаткував 19-літній учитель у своїй сільській школі біля міста Фредонія у стейті Висконсин, Барнард И. Сіґранд, пізніший професор дентистики і декан коледжу. Свою акцію почав він 14-го червня 1885-го року, мавши на думці, що 14-го червня 1777 року Континентальний Конгрес ЗДА схвалив прийняти за прапор для нової незалежної країни саме зоряно-смугастий прапор. Акція продовжувалася, і в 1916-му році завершилася тим, що президент Вудро Вільсон видав проклямацію, проголошуючи 14-го червня того року Національним Святом Прапора, який — як сказано в тій першій проклямації — „заслужив собі на те, щоб його шанували всі нації світу і не боявся його ніхто, хто праведно поступає". Від того часу Свято Прапора рік-річно повторюється, а згадана фундація закупила малий шкільний будинок, в якому д-р Сіґранд цю акцію почав, і перетворила його в національний музей.

Наша велика громада, у своїй найповажнішій частині зорганізована в наших братерсько-запомогових союзах, має, зокрема, всі причини на те, щоб у цей День Прапора віддати салют Зіркам і Смугам. Ніде бо в світі синьо-жовтий український національний прапор не може так свобідно, так вимовно й так гордо повівати, як побіч Зірок і Смуг!

„Сором і слава інтелектуалів"

Редактор „Нешенел Ревю" і колюмніст Синдикату Вашінгтон Стар Вілліям Ф. Баклі пригадує у своїй статті „Інтелектуальні немовлята в політичній гущі", що кільканадцять років тому проф. Пітер Фірек видав книжку п. н. „Сором і слава інтелектуалів". У тій книжці з признанням підкреслювалось боротьбу, що її духова еліта повела була проти нацизму, і водночас таврувалось її байдужність у відношенні до злочинів большевизму.

Подібна ситуація повторюється й нині. Раз-у-раз виступають з заявами проти офіційної американської політики у В'єтнамі та в Санта Домінго різні американські й міжнародні інтелектуали — і ліберальна преса кожний такий виступ розголошує, як велику подію, не квестіонуючи компетенції таких інтелектуалів забирати публічно голос у справах, на яких вони не розуміються. Названий американський публіцист нав'язує до недавнього виступу поета Роберта Ловелла, який відкинув запрошення до Білого Дому тому, що — мовляв — він „з найбільшою нехіттю і недовір'ям ставиться до сучасної американської закордонної політики". Ліберальна преса широко розголосила заяву Ловелла, „забувши" додати, що Ловелл під час останньої світової війни сидів у в'язниці за відмову — піти до війська. Вілліям Баклі пригадує, що були американські газети, які кожне слово, сказане в політичних справах, наприклад, Альбертом Айнштайном, подавали, як євангельську мудрість, дармащо Айнштайн, геніяльний фізик, на політиці ні трохи не розумівся. Існують також численні американські й закордонні ліберальні часописи, які, будучи вдячною трибуною для інтелектуалів рожево-поплентацького типу, глухі й німі, коли йдеться про інтелектуалів антикомуністів. Ось так розголошено, що видатний біолог і письменник Луїс Мумфорд, голосуючи на засіданні Академії Літератури й Мистецтва, зловжив тією трибуною, заатакувавши з неї політику ЗДА у В'єтнамі. Коли ж один з приявних артистів, Томас Гарт Бентон, на знак протесту проти такої поведінки Мумфорда, вийшов з того засідання і виступив з організації, той факт промовчано...

Це дійсно „сором" інтелектуалів і тих, що їх підтримують. І треба тільки сподіватися, що обурена громадська думка продиктує „інтелектуальним немовлятам" не запускатися в „політичну гущу", що сам комунізм протверезить інтелектуальних поплентачів, і вони, замість приносити духовому світові сором, діятимуть на його славу.

Т. Шуварський

ЗЕЛЕНА СУБОТА

Не слова, а діла
Рішати будуть:
Котрі люди за життя
помруть,
А котрі й по смерті
жити будуть!

...Я пробудився раннім ранком, але тому, що цього дня субота, можна ще полежати в ліжку. Крізь вікно споглянув на вулицю, яка густо забудована і обабіч щільно заставлена автами — все це за гроші і для грошей.

Перед наріжним вікном спальні на тлі синього неба вітерець похитує зеленим віттям напівсухого, закутого в камінний брук клена. Він хоч не старий, але жорстока доля з людської руки занесла його в непитоме йому місце, і він, не виповнивши своїх життєвих завдань, за кілька років відійде з рядів живих: про це віщує його суха половина. Зелена половина цього клена — це свідок життя без надії, а радше спомин про життя, що представляє неоціненну його красу на тлі матеріяльної мертвеччини міста і сухої половини самого себе.

Ох скільки подібностей долі в цього самітнього клена до моєї ... і він, помахом своїх гілок, кличе мене в рідний край, в рідну хату, в рай споминів дитинства ... І от бачу:

Батько зрізує дві гілляки з нашого клена, що ріс у кінці садка, щоб посадити їх перед фронтовими дверима нашої хати, а опісля ще кільканадцять дрібніших гілок, щоб було чим замаїти в хаті. Кілька літ, аж поки не перебрала сестра, моїм обов'язком у Зелену Суботу було принести з Берізника квітів для свячення, з яких половину становили синьожовті братки. В хаті, на подвір'ї, в церкві — скрізь запах пишної зелені ... Протягом двох днів Зелених Свят Господь благословив земський рай бодай одним легеньким дощиком.

У другий день Зелених Свят збиралася молодь і старші з отцем парохом і йшли в поле. Панотець походом кропив свяченою водою поля, а дяк із людьми співали релігійних пісень. Коли приходили коло придорожнього хреста, процесія зупинялась, і отець з людьми відправляли акафест. Після закінчення акафесту дівчата вкладали на хрест на ходу сплетений вінок з колосків квітучого жита, і процесія йшла далі. Коли переходили біля гори Лисиці, йшли на гору, хоч там не було збіжжя, а тільки пасовище, але там була, поза цвинтарем у нашому селі, єдина могила українського вояка з Чортківської офензиви. На тій могилі відправляли панахиду і йшли далі, аж поки не обійшли всього села. Після того процесія верталася до церкви, і по відправленні Молебня люди розходилися.

Минали роки, а з ними й змінялися мої обов'язки... Одної Зеленої Суботи пересідаю в Ходорові на поїзд Ходорів - Потутори - Тернопіль. Поїзд біжить крізь мережані загонами власників зелені поля, на яких найкращими акордами музики хвилюють зелені збіжжя. А там видніє ліс, край якого прикрашений невинно-білим цвітом калини. Під лісом пастушки маять-закосичують зеленню голови своїх корів. А далі з-поміж зелені садів виглядають білі будинки села.

В поїзді дуже мало пасажирів, але коли поїзд минув Рогатин на малих перестанках всідають малими групами молоді сільські хлопці. До моєї сепаратки всіла їх трійка. Тяглої розмови між ними не було, всі вони були своєрідно поважні, думки їхні були десь у глибині власної совісти...

На стації Потутори ці незвичайні пасажири якось непомітно висіли. Я висів також.

Минуло кілька годин, і зоряне небо накрило своїм амофором усю велич краси спілої весни. В обіймах зелених лугів річок: Золотої Липи і меншої Ценівки знеслася гора Лисоня. Північно-східня частина Лисоні вкрита лісом, а південно-західнє чоло лисе — безлісне. Тут 20 років тому відбувся визвольний бій УСС-ів ще в рамах імперської війни. Тут упало кільканадцять сотень імперських примусових військ, по яких і слід загинув. Крім того впало тут коло семи сот галицьких добровільців-УСС-ів у боротьбі з відвічним ворогом України, по яких слід не то не загинув, але став первовзором кожного українця.

І хоч проклята рука окупанта розгорнула могилу, насипану на позбираних кістках, заборонила українцям будь-коли відвідувати Лисоню і, здавалось би, слід уже пропав, але сталось інакше. Українська молодь усе більше й більше відчуває творчу жажду великих чинів братньої любови, і шукає сили для її здійснення...

І от серед Зеленосвяточної Ночі на Лисоню підходить значно більша кількість молодців, як будь-котрої ночі. Хто ж скликає серед ночі з усіх сторін цих струджених цілоденною працею юнаків на цю здавалось би пусту гору?..

Їх кличе зов душі любови рідного народу. Їх кличе безсмертний чин, їх кличуть сімсот УСС-ів, які тут, на цьому горбку доконали найбільшої любови свого страдального народу. Вони прийшли, щоб тут, на цьому жертівнику, в урочистій містичній задумі набрати чудотворної сили, щоб побороти всі свої немочі, щоб на цьому святому місці найбільшої любови зложити вічну присягу на вірність Україні!..

І та чудотворна сила найбільшої любови вела їх у нерівній боротьбі крізь тюрми, тортури і табори смерти різних наїзників, але вони не покорились, навіть в обіймах жорстокої смерти!..

...Тіла їх на полі бою
впали,
І ще падуть!
Але діла їх живі остались
Бо їх слідами нові
борці грядуть!..

● В Дюнкерці, французькому портовому містечку над Каналом, тільки яких 200 осіб взяло участь в церемонії відзначення вдатної евакуації з франції 360.000 англійських і французьких вояків до Англії 25 років тому. З Англії приплила на це свято фльотиля малих кораблів, які брали участь у тодішній операції, яка врятувала англійський експедиційний корпус і частину французької армії від загину при наближенні могутньої німецької змоторизованої армії.

М. Миронський

НЕПЕВНІ ПОЗНАКИ НА РИНКУ

Американські і закордонні економісти вважають, що господарський просперитет ЗДА у своєму розгоні дещо „перегрівся". Найважливішою познакою цього „перегріття" є раптовне посилення інфляції: платні зростають скоріше, як індустріяльна продуктивність, а кошти праці піднеслися в індустрії на чотири відсотки, ціни на промислові вироби — на два, а споживчі товари — на дев'ять відсотків, що свідчить про диспропорцію ринкових цін в цілому.

Інфляційна пресія спонукала Вілліяма Мартина, голову Палати Федеральної Резервової Системи, виголосити 1-го червня промову, яка насторожила фінансовий світ і спричинила спадок цін і трансакцій на біржі. Мартин сказав, що розвиток подій на ринку пригадує ситуацію під час просперитету 1920-их років, що привела до Великої Депресії 1929-1933 років. Заперечуючи тезу економістів - теоретиків, він остеріг, що господарський цикл просперитету, кризи і депресії може повторитися у шістдесятих роках з усіма катастрофічними наслідками. Він підкреслив, що експерти, задивлені у свою „ліберальну" господарську теорію, згідно з якою державна інтервенція все врятує, легковажно іґнорують досвід минулого. Мартин наголошує конечність вдержання здорового доляра, для чого треба піднести відсоткову стопу і обнизити кредити, хоч би й ризикуючи рецесією: це, мовляв, припинить нездоровий ринковий розгін і виключить можливість економічної кризи та депресії.

Не тільки трудне положення на ринку і хитання доляра спонукали Мартина зробити згадані завваження, які потрясли фінансовими колами ЗДА. Його заохотило до цього спостереження Альберта Гана, авторитетного німецького знавця грошових і кредитових проблем. Ганові завваги цілковито узгоджуються із ствердженням Мартина.

Ган каже, що американська фінансова політика останнім часом була дуже короткозорою і йшла „ліберальними" економічними шляхами кейсіянської і по-кейсіянської доби. Ган також рекомендує скорочення кредитів і піднесення відсоткової стопи навіть коштом спровокування лагідної рецесії. Це, каже він, запевнить силу і стабільність доляра, який все ще є центральною міжнародною монетарною одиницею. Стабільність доляра є ключовою позицією американського і міжнародного господарств. Ган спростував міт браку золота і висміяв намагання де Голля послабити доляр і розхитати американську економіку.

В кожному разі „перегріття" народного господарства ЗДА викликало занепокоєння у Великій Британії, Парижі, Амстердамі, Франкфурті і Токіо.

Англійський фунт стерлінгів цілковито захитаний і може завалитися, завалюючи і соціялістичний експеримент лейбористів під проводом марксиста Вільсона. Турботи британських соціялістів множаться головним чином внаслідок розбіжности поміж їхніми виборчими обіцянками і практичними успіхами. Ціни і податки у Великобританії ростуть, кошти прожитку збільшуються, брак житлових приміщень щораз гострішає, державний дефіцит росте.

Господарські турботи у Великобританії, економічне „перегріття" в ЗДА і інфляція, що загрожує долярові, можуть стати отими останніми краплями, що перехилять терези.

Мартин і його Федеральна Резервова Система хочуть зробити все можливе, щоб унормалізувати „перегрітий" просперитет, але не знати, чи уряд, який сприяє ліберальній господарській політиці, на це погодиться. По сьогоднішній день він старався вдержати ринковий ріст, тож чи відважиться тепер на ризико короткометражевого ринкового спаду або рецесії з метою далекометражевої стабільности доляра?

Тим часом зростають труднощі на ринкові праці. Затруднення високе і платні підвищуються; але робітничі спілки ставлять щораз більші вимоги. Зокрема робітники в алюмінійній промисловості домагаються таких платень і умовин праці, які далеко переступають т. зв. „урядові напрямні" для збереження ринкової рівноваги, тобто для протидіяння інфляції через ріст заробітків скорший від росту промислової видайности. Існує також побоювання, що і в сталевій промисловості робітники можуть одержати інфляційну підвишку платень.

З приходом до влади Уряду президента Джансона індустріялісти і фінансисти раділи, що „ера Кеннеді" закінчилась. Але останнім часом, як стверджує американська преса, повіяло холодом у відносинах між господарськими колами і Урядом президента Джансона. Непорозуміння виникли на ґрунті розбіжности думок щодо політики цін, робітничих спілок і державної ініціятиви в економічних процесах.

На тлі всіх цих подій щораз серйозніше виступає проблема неспівмірної заборгованости американського господарства. За останніх двадцять років вона у величезній мірі зросла і далі росте, досягнувши 1:3 трильйона долярів. Публічний борг збільшився тільки на 42% у згаданому часі, але приватний — на 530%. З кожних п'яти зароблених долярів один доляр іде на кредитове фінансування. Борги ростуть скоріше, як прибутки. Увесь американський просперитет залежить від кредиту. І тому щораз частіше чується голоси остороги, що оцей безсенсовний ріст заборгованости, оце життя „на кредит" треба якось упорядкувати.

Три моменти, так би мовити, заохочують ставитися легковажно до дуже поважного питання понаднормальної заборгованости:

Перше: людина має право відтягати кошти кредитових відсотків із свого особистого прибуткового податку, і тому вона фальшиво думає, що цей кредит її нічого не коштує.

Друге: наявність безперервної інфляції, то легшої, то гострішої, від кінця другої світової війни, вдержує людей у переконанні, що „кредит дешевшає", а тому, мовляв, у майбутньому я платитиму „гіршим доляром" як сьогодні.

І третє: ліберальні економісти втовкмачують загалові, що це — модерні умовини, і боргу нема чого боятися; що через збільшене видаткування, хоч би й кредитове, ростиме народне господарство безупину; що завтра буде ще краще як сьогодні, і ще легше буде сплатити борг, бо прибутки будуть більші.

Щоб задержати цей безглуздий ріст приватного і публічного боргу, треба загострити грошеву і кредитову політику, яка охороняючи доляр і його ринкову позицію, зараз таки може спровокувати рецесію.

Д-р Степан Ворох

У 15-РІЧЧЯ УЛТПА

(З привітальної промови голови Метрополітального Відділу Українського Лікарського Т-ва Північної Америки на бенкеті під час з'їзду на Союзівці 29-30 травня 1965 р.)

П'ятнадцять років тому на нюйорському давнітавні почало існувати наше товариство за ініціятивою ентузіястів і досвідчених громадських діячів лікарів, що принесли із собою в далеку чужину отой питоменний для українського лікаря запал до громадської праці, до праці для добра нашого суспільства і добра українського народу.

Вони, як досвідчені суспільні діячі, бачили далеко в будуччину, що перед українським лікарем стоять великі завдання на еміґрації, що, крім професійної праці, від українського лікаря наша еміґраційна спільнота, як теж і ввесь український народ, чекатиме і вимагатиме сильної дії на громадському та всенаціональному відтинку.

Щоб ці завдання успішно здійснювати, засновники нашого Товариства бачили конечність створення лікарської організації. Коли хтонебудь з присутніх на першому засновуючому зборі лікарів в Ню Йорку гляне сьогодні на цю саму організацію, то душа і серце його наповниться великою радістю. З п'ятдесяти лікарів - засновників Товариство зросло до понад шести сот членів. Із гуртка ентузіястів зродилася мережа відділів по всій Америці і Канаді. Стимул до організованого життя перетворився в ритмічну дію сильного лікарського організму, що йому тепер на ім'я УЛТПА.

Кожного разу при таких нагодах, як от сьогоднішній З'їзд Делегатів, нам, очевидцям і співучасникам перших зборів, відтворюються в уяві виступи наших ентузіястів-засновників, імена яких згадуватимуть так довго, як довго існуватиме наше Товариство і як довго прийдешні покоління читатимуть історію УЛТПА.

Ось тут вони ці засновники. Це перший голова Товариства, дійсний двигун його д-р Р. Осінчук. В цій групі треба згадати таких лікарів - громадян, як д-ри Ярослав і Богдан Макарушки, д-р Олесницький, д-р Гарасим, д-р Баран, д-р Восвідка, д-р Любчак та багато інших.

Мені пригадується, як приблизно п'ятнадцять років тому, бувши секретарем, писав я під диктат листи голови д-ра Осінчука і запізнавався з новими для мене прізвищами лікарів, розкинених по інших стейтах Америки і в Канаді. І листи ці в справах організаційних діставали: д-р Логаза, д-р Жуковський, д-р Лапічак, д-р С. Парфанович, д-р Джуль, д-р Андрієвський, д-р Терещук, д-р Воробець, д-р Гарасим, д-р Семчишин і інші. І от ці саме лікарі-громадяни були першими філярами в побудові сітки відділів нашого Товариства.

За п'ять років наполегливого листування і персональних виїздів у терен перший голова надав достатнього розгону, вирізьбив виразно русло, яким поплила життьова струя УЛТПА.

З приємністю і признанням згадуємо таких голів, які не менше зусиль поклали для Товариства, як от д-р В. Петришин, д-р Восвідка, д-р В. Макарушка, д-р Р. Сочинський, д-р М. Зарицький.

Ми мусіли завважити удосконалення організаційного апарату за головування д-ра Сочинського, який наладнав систематичне і ритмічне пульсування праці Відділів з Головною Управою, і навпаки. Ми з вдячністю ставимося до всіх попередніх голів, а спеціяльно до сьогодні уступившого голови д-ра Зарицького, який, крім організаційної вмілости, вложив стільки батьківського серця, який мабуть чи не найбільше подорожував, щоб відвідати всі найбільше віддалені Відділи, вважаючи, що персональний контакт з Відділами є одним з найважливіших факторів праці голови Головної Управи.

Оця завзятість і відданість праці лікарів - громадян примушує нас згадувати їхні імена з вдячністю і ставити їх як приклад для нас усіх.

Я на кінці вітаю новообраного голову д-ра Олесницького і Головну Управу.

Ми з вдячністю будемо згадувати добродійну діяльність Секцій Дружин Лікарів, які перейняли на себе нелегку і відповідальну працю опіки над вдовами і сиротами. Найкращим признанням для них за це шляхетне діло є щирі листи вдяки від тих, що втерли свої сльози немочі їхньою допомогою.

Знаменним явищем у 15-літній історії УЛТПА, яке ми мусимо згадати та яким щиро радіємо і гордимось, є факт злуки Українського Канадійського Лікарського Товариства і Українського Лікарського Товариства в Америці в одне Українське Лікарське Товариство Північної Америки.

З приємністю згадуємо тут перших голів Укр. Лік. Тов. в Канаді, які причинилися до цієї злуки: д-ра Шиманського

(Закінчен. на стор. 3-ій)

Х. Довгалюк.

ПРАВДА І КРИВДА

Оповідання

Теофіль колись мав кучеряве волосся, голубі очі і рудуваті вуса, підстрижені так, як нарисовано на дверях голярні. Тепер він змінився: голова вилисіла, очі вицвіли і глибоко запали, але вуса лишились ті самі, бо кожної суботи їх Теофіль підстригає.

Теофіль коваль. Це його головна професія. Крім того він добрий стельмах, слюсар і токар. Вміє добре слухати і заохотити того, хто оповідає, а ще краще вміє сам оповідати. Але як у першу світову війну попав в австрійський полон, то йому було дуже прикро, що не знав, як австрійцям вияснити, що він — коваль. Теофіл показав руками, що він роздмухує в кузні огонь, а ті зрозуміли, що він, як духова особа, розпалює кадильницю. Але пізніше доглупалися правди і приділили Теофіля до кузні. Там він себе удосконалив і повернувся додому не як з полону, а з школи ремісників.

Женився Теофіль у пізньому віці, бо не мав щастя до жінок. Він любив мисливство і мав вісім собак. Одного разу, щоб нагодувати їх, Теофіль забив молоде лоша і тим м'ясом щодня обділяв своїх мисливих. Це його знеславило. Якби Теофіль забив свиню чи теля, то було б усе добре. А то ж лоша! Син козачої землі забив лоша для собак?! Ганьба! І жадна дівчина не хотіла вийти за нього заміж. Тому женився аж тоді, як уже почала лисіти голова.

Все ж село і околиця любили й шанували Теофіля. Від першої і аж до другої світової війни він був старостою села, був усім і в усьому дорадником. Лише одного Теофіля в селі кликали на ім'я і по батькові — Теофіль Павлович. То звучало йому чужо, бо виглядало, що він з кацапського роду, але потім звик і мовчав.

В кузні Теофіль мав двох помічників. Першим, таким ніби підмайстром, був Остап. Низького росту, тонкий, сварливий, завжди говорив не в міру голосно, а ще голосніше сміявся. Щастя було, що мав приємний дзвінкий баритон. Коли Остап говорив з Теофілем, то Теофіль — велетень вимовляв слова м'яко і хрипливо, як гусак, а малий Остап трахкотав, як стара качка.

Кожну будову в селі очолював Остап. Без нього ніхто не підніс би догори соху, що тримає високий дах стодоли. Він казав:

— Ану, хлопці, слухай мій голос: Раз - два, раз! І ще раз! І ще дружньо! І ще служно!

І так помаленьку соха ставала на своє місце. А як не було Остапа, то двадцять хлопців, сильних, як дуби, обіймали руками грубу деревину, а вона ані руш...

Третім ковалем у Теофілевій кузні був Ничипір, знаний на всю околицю багатій. Скупий, скнара, за копійку дав би голову обтяти, і дуже боявся, щоб про нього не говорили, що він багатий. Тому одягався убого, а як взував зимою нові юхтові, дьогтем пошмаровані, чоботи і не було під ногами піску, то йшов у просяну полову трохи запорошити чоботи, щоб виглядали як старі і щоб люди „не зривали очей".

Як Ничипір їхав на ярмарок, то лишав село до сходу сонця, бо пізніше виїжджати було небезпечно: хтось міг перейти дорогу, а це віщувало невдачу. Інколи Ничипір ходив увечері до сусіда на посиденьки, щоб почути якусь новину. Сидів до пізньої ночі, слухав різні оповідання, але сам і слова не випускав із уст. Аж як виходив з хати, то казав ледве чутним голосом:

— Мабуть, весна буде, чув, що ярина підскочила в цінах.

— Та ніби так, — відповідав сусід.

Ничипір був задоволений від цієї „новини" і йшов додому, маючи буйні пляни збагатитись, продавши лишки ярини.

Три ковалі і три різні характери. Як зварювали вісь до воза чи іншу річ з грубих кусків заліза, то часто траплялося, що не догрівали залізо до відповідної температури або перегрівали, і залізо не зварювалось. З того була втрата, бо перегріте залізо згоряло, вугілля також, а ще ж треба було тяжко бити молотами. Теофіль, як бачив невдачу, сміявся:

— О-хо-хо-хо, — згоріло! — казав, сміючись, і починав з початку.

Остап в такому випадку червонів, кидав молотом у землю і сердито тупав ногою.

Ничипір ходив по кузні, тяжко зідхав, безнадійно опускав руки і казав: — Пропало! Отак і світ піде...

Теофіль — національно свідомий українець, громадський діяч, був добровільцем в армії під командою Симона Петлюри. Коли українські війська відступали за межі України, він лишився вдома.

Остап — українець. Життя йому не вдається, і він в стані війни з усім, що його оточує. Рідного сина не послав до школи, „бо з нього й так учителя не буде" і „як будуть всі учені, то хто піде гречку сіяти?!.."

Ничипір — хом'як урожайного поля. Вся система його господарювання була подібна до хом'якової діри, в якій лише купа зерна.

І от змінились часи. Комуністична Росія почала наступ на Україну. Цим разом ворог мав ліпше продумані пляни: знищити українське село, як фундамент, на якому стоїть нація.

Теофіль, як довголітній староста села, опинився першим у списку, призначених на Сибір. Теофіль мав зброю, зв'язки з інтеліґенцією міста, що жила ідеєю відродження української держави, але не була зорганізована в один вузол, як національна сила. Тому перед Теофілем лишилося два шляхи: їхати на Сибір і там згинути або піднести руки догори і піддатися совєтській владі — записатися до колгоспу. Після довгих міркувань Теофіль вибрав другий шлях. Він розпродав, а частково поховав своє майно і лише з кількома молотками та старим ковадлом записався в колгосп, проклинаючи час, коли народився.

Остап сказав:

— О, ні! Або моя голова злетить, або його!

В Остапа забрали поле, худобу, хату, словом — пограбували. Він оселився в землянці, але совєтська влада і там його знайшла. Аж тоді він піддався і, знищений, пограбований, подав заяву в колгосп. Однак, в короткім часі Остапа призначили бриґадиром на будові. І треба було на власні очі бачити, щоб повірити, з якою любов'ю почав він служити колгоспній системі. Відний був той, хто під його рукою не виконував норми виробітку.

А як Ничипір прийняв удар ворога? О, як його притиснули і в засіках не стало зерна, то він побачив кінець світу. А як дізнався про те, що його ім'я на списку тих, кого мають висилати в сибірські пустелі, заломаний духово і фізично, відшукав старий „ліворвер" і вистрілив у себе. Постріл був не смертельний, Ничипір лишився в живих, вилікувався і подав прохання, щоб його прийняли в колгосп.

Отже, всі три ковалі: Теофіль, Остап і Ничипір працюють у колгоспній кузні, в неволі, кують молотками свої кайдани.

Під час другої світової війни українську землю два рази бороздив фронт. То тікав московський окупант і нищив усе огнем і мечем, то тікав німецький окупант і так само все нищив. Тяжко було людям пережити ті страхітливі часи. Бо кожний окупант, як приходив до влади, зразу шукав і нищив своїх ворогів. Найбільше страждала наша інтеліґенція і національно свідомий елемент. Москалі вбарештовували вчителів, що учили дітей під час німецької окупації, а німці вбарештовували вчителів, що вчителювали під час російської окупації. Сільські старости, голови міських рад, працівники преси були як забавка для НКВД і Ґестапо. Все це робилось для то-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Посвячення Святотроїцької Церкви в Ірвінгтоні, Н. Дж.

Була це незабутня неділя 9-го травня 1965 р.

За п'ять хвилин до години дев'ятої вирушила з Церкви процесія в сторону резиденції о. митр. прот. А. Селепини, щоб зустріти Їх Блаженство Іоана, Митрополита Української Православної Церкви в ЗДА. Вітали дорогого Гостя діти Рідної Школи на чолі з їх вчителькою п. Надією Мірчук, встеляючи квітами дорогу, куди проходив Митрополит. Вітали Митрополита: представники від імени Ліги Української Православної Молоді, Нюарської Станиці Пласту, Пласт-Прияту, осередку СУМА. Перед дверми новозбудованої церкви Владику вітали — голова Парафіяльної Ради О. Линник з головою Сестрицтва св. Покрови п. Д. Стасюк і настоятель парафії митр. прот. о. Артемій Селепина.

Митрополит при асисті душпастиря Святотроїцької Церкви і десятьох священиків доконав чину посвячення престолу, іконостасу і всієї церкви. На особливу увагу заслуговує престіл, збудований без жидного залізного цвяха.

Після посвячення церкви відбулася перша Архиєрейська Служба Божа, яку відправив Владика Іоан при співучасті одинадцятьох священиків, о. протодиякона П. Пушкаренка гиподияконів С. Нагнибіди та І. Стройника. Гарно співав Церковний Хор під керівництвом проф. С. Вожаківського.

Молодь Пласту і СУМА утримувала шпалір під час переходу Владики Іоана з резиденції о. настоятеля до церкви, а в церкві тримала почесну сторожу під час посвячення. На Службі Божій був присутній посадник міста Ірвінгтону Вілліям Е. Ловелл і капітан міської поліції Степан Мисько, який, хоч тут народжений, добре володіє українською мовою.

В год. 1.30 в залі „Сокола" в Нюарку відбувся бенкет, в якому взяло участь 665 осіб.

Бенкет розпочато „Есполаеті деспота" та молитвою, яку провів Владика Митрополит. Концертову програму започатковано церковною піснею „Радуйтеся люди", музика Сарті. Виконував Церковний Хор під керівництвом проф. С. Вожаківського. Квартет в складі: С. Тонкошкур, Х. Карпевич, Р. Венке і арт. А. Добрянський проспівали дві пісні — „на чужині" і „Розпач", муз. Давидовського. Артист А. Добрянський виконав одну сольову пісню із опери „Богдан Хмельницький", С. Тонкошкур і Х. Карпевич дуєтом відспівали „Гаї шумлять біля потоку". Юрій Вожаківський виконав сольо на скрипці „Чіяті", муз. Валенті. Акомпаніювали — пані Дарнеман і проф. С. Вожаківський. Вся мистецька програма була виконана гарно і всім виконавцям належиться признання й подяка.

Після концертової програми, проф. С. Вожаківський привітав Владику Митрополита, духовенство та гостей і представив адвоката Івана Романишина, який провадив дальшим бенкетом.

Привіт від Святотроїцької парафії виголосив довголітній її голова п. Олександер Линник. Він висловив сердечну подяку Первоієрархові УПЦеркви в ЗДА за звеличання цього великого Дня своєю присутністю. Дякував він також всім Душпастирям із сусідніх парафій, зокрема о. Дмитрові Лаптуті пароховi Української Католицької Церкви Св. Івана Хрестителя в Нюарку, який із численними своїми вірними прибув на бенкет, засвідчуючи тим свою любов до братів по крові, православних українців: „Ми знаємо, що ми перейшли від смерти до життя, бо любим братів. А хто брата не любить: пробуває той в смерті". (I соб. лист св. Ап. Івана, 3. 14)

Наприкінці п. О. Линник привітав настоятеля Святотроїцької Церкви митр. прот. о. А. Селепину з нагородженням митрою і від парафії вручив подарунок.

В бенкеті приймали участь священики: о. протопр. Л. Весоловський, — Ню Йорк, о. протопр. І. Савчук —Філяделфія, о. прот. Т. Форостій — Пасейк, о. митр. прот. І. Гандяк і о. П. Мелех — Картерет, о. прот. М. Харишак і о. д-р В. Клодницький — Нюарк, о. прот. Б. Желехівський, о. прот. С. Щадинський і о. М. Земляченко — Бавнд Брук, о. прот. О. Царик, і о. М. Іляшенко — Трентон, о. М. Рибачук — Петерсон, о. Ол. Мицик, Честер Па., о. Ю. Сікорський і о. С. Непріль — Ню Йорк, о. протодиякон П. Пушкаренко — Байон, о. Сморгжевський і о. диякон Ню Йорк, о. Дж. Шарп — Ірвінгтон. Багато із священиків склали привіти від своїх парафій, або у свойому власному імені для Ірвінгтонської Церковної Громади за здвигнення Храму Божого, як і також для о. Пароха з нагоди наділення митрою.

Крім оо. настоятелів з поодиноких парафій, склали привіти представники різних парафій.

З американського політичного світу на бенкеті промовляли: посадник міста Нюарку Гю Аддонізіо, конгресмени П. І. Кребс і Дж. Г. Мініш та радний міської управи Ірвінгтону Ф. Янковський.

На бенкеті було 18 українських організацій або товариств, заступлених їх головами або репрезентантами. 16 організацій або товариств вітали Українську Православну громаду в Ірвінгтоні з побудовою нової церкви.

Президент Йосип Лисогір промовляв від імени Українського Народного Союзу; Я. Яремко заступав Українську Народну Поміч в Пітсбургу; М. Степаненко — Робітничий Союз в Скрентоні; сот. Ю. Коновів — Українську Централю та представники інших організацій.

Заключне слово мав о. А. Селепина, як почесний Голова Святочного Комітету, який дякував Владиці Митрополитові, всім Священикам, особливо о. Д. Лаптуті за дружнє ставлення до Святотроїцької парафії. Дякував усім представникам організацій і всім гостям за участь. Настоятель виніс рівнож щиру подяку усім парафіям і товариствам, які, крім привітів, склали пожертви на цей Святий Храм.

Звертаючись до п. О. Линника, о. настоятель сказав: „Не менша подяка й признання за жертвенну працю належиться й вам, Голово. Багато днів і вечорів ви присвятили в користь цього святого діла з членами Парафіяльної Ради. Подяку виношу Будівельному Комітетові, п. М. Химчакові, що будував Церкву і всім жертводавцям на цей Божий Храм. Хай Божа благодать зійде на всіх вас".

Гарячою молитвою подяки Всевишньому, закінчився цей історичний день в житті Української Православної Церкви Св. Тройці в Ірвінгтоні.

Іван Галій

На бенкеті з нагоди благословення нової української православної церкви в Ірвінгтоні 9-го травня ц.р. Стоять (зліва): о. М. Харишак, о. мітрат Л. Весоловський, парох нової церкви о. А. Селепина, конгресмен Й. Г. Мініш, конгресмен П. Г. Кребс, Митрополит Іоан Теодорович, посадник Нюарку Г. Аддонізіо, голова парафіяльної Ради А. Линник, о. І. Савчук, український католицький парох Нюарку-Ірвінгтоні, о. Д. Лаптута, та о. І. Шарп, парох однієї із місцевих американських протестантських церков.

ПРАВДА І КРИВДА

Закінчення зі стор. 2-ої

го, щоб знищити цвіт української нації.

Як прийшли німці, Теофіль, хоч уже мав повну інформацію про їх цілі, хоч знав, що це той самий „Іван", лише в другій шапці, почав у селі національну роботу.

Користуючись війсьовою суматохою, створив комітет і почав ліквідацію колгоспу. Німці спохватилися запізно, бо вже колгоспу не було. Але був Теофіль, був комітет, і всім грозила смерть. Теофіль і його друзі лишилися в живих, завдячуючи тому, що в німецькій поліції були наші люди.

Гарячий Остап з першого ж дня пішов з німцями на фронт, щоб віддячити росіянам за кривду, заподіяну йому і його родові. Не нації, а лише родові, бо Остап ширше думати не вмів. Теофіль пробував був охолодити Остапа, але це йому не вдалося. Побувши кілька тижнів на фронті, Остап переконався, що Теофіль мав рацію, втік додому і переховувався.

Ничипір сидів удома, хворіючи на серце і оплакуючи долю, бо, як ділили колгосп, то йому не повернули всього того, що забрали: з його будинків не лишилося й праху. Однак в цьому, на думку Ничипора, винен був Теофіль, бо він ділив колгосп. І, як відкрилася церква, то Ничипір на першій Службі Божій купив свічку і запалив її з мольбою, щоб життя Теофіля скапало, як та свічка...

1945 рік. В село прийшли російські окупанти. Відновлено комуністичну систему. Знову всі селяни „добровільно й радісно" записалися в колгосп. І знову Теофіль, Остап і Ничипір працюють у колгоспній кузні.

Але сталася дивна річ. Теофіля і Остапа високо оцінила совєтська влада за їх діяльність під час німецької окупації. Бо Теофіль, за версіями районової газети, не допустив, щоб німці визискували український нарід через колгосп, і ліквідація Теофілем колгоспу не дала можливости німцям пограбувати все добро. За це проголосили його „радянським патріотом"...

Остап мав не менші „заслуги". Коли німці „насильно забирали" його до війська, то він утік і, як писала газета, хотів навіть пробитися до партизанів Ковпака, але не вдалося, то він переховувався вдома і час від часу виходив у ліс і стріляв в колони німецького війська. Кожний житель села знав, що то не правда, але й не гріх, бо зроблено в ім'я самозбереження. За такий „героїзм", що його вчинили Теофіль і Остап, москалі і так само німці поклали в могилу мільйони нашого народу. Отже треба було говорити й писати в газеті неправду, щоб не проляти безневинно людської крови.

Ничипір знову в найгіршій біді, бо в нього знову все забрали в колгосп. І очі в Ничипора не висихали за плугом, за возом, за конем, і він дивувався, як люди можуть отак спокійно жити, навіть мають силу всміхатися. Бачивши велику неправду, Ничипір вирішив, що він мусить її „направити", щоб відійшов від серця біль. Тож пішов він до міста і розказав усе до ниточки, чому Феофіль „розпускав" колгосп і чому Остап був в німецькому війську. Від того йому полегшало, як тому арсеникові, що побачив полум'я на власному домі, якого сам запалив.

Тепер у чорній колгоспній кузні кожного тижня з'являється ще чорніша тінь поліційного аґента і пригладається, як Теофіль, Остап і Ничипір б'ють молотами: раз по залізі, раз по ковадлі і раз по людській нещасній долі.

У 15-річчя УПА

Закінчення зі стор. 2-ої

го, д-ра Цурковського, д-ра Таращука, д-ра Глібовича, д-ра Деберу.

Ця злука двох українських лікарських Товариств свідчить про єдність українського духа, єдність ідей українського лікаря, де б він не перебував і в яких би обставинах не знаходився.

Державні кордони не є і ніколи не будуть перешкодами для взнеслих ідей українського лікаря, про що говорять листи до нашого Товариства наших лікарів із далекої Австралії, країн Південної Америки та з півцивілізованої Танґаньїки. Усі вони духом з нами, леліють ті самі ідеї, усі вони поодиноко стоять на сторожі доброго українського імени і доброго імени українського лікаря.

Ми знаємо, що наші колеґи на рідних землях об'єднані з нами великими ідеями і що вони, пригнічені чоботом московського окупанта, не мають змоги заговорити на повний голос перед вільним світом про кривди і терпіння, які переносить наш народ та про безнастанну його боротьбу за свою незалежність.

І ось сьогодні, через широченні простори океану, їхні серця шлють нам щирий, братній привіт, а з ним і заклик від усього знедоленого нашого народу до дальшої, безустанньої і завзятої боротьби за його визволення.

Наша п'ятнадцятилітня праця в УЛТПА хай буде привітом для наших колеґ у рідному краю і для всього українського народу, а цілий світ нехай знає, що ми після двадцятилітнього скитання і далі творимо нерозривну цілість з нашим неупокореним народом, що його бажання і його воля — це наш закон.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього в дні 3-го червня 1965 р. у Міннеаполісі, Міннесота, відійшов передвчасно у Вічність — по довгих і важких терпіннях, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, наш Найдорожчий одинокий СИН у 23-му році життя

бл. п. Орест Степан Петришак

Цією дорогою складаємо щиру подяку Вел. отцям Монср. Д-рові С. Кнапові та о. Л. Дорошові за відправлення Панахиди і похорону та прекрасну прощальну проповідь. Місцевій Пластовій Станиці дякуємо за почесну стійку при домовині, Хористам і Пластунам за участь в похороннім співі під час відправи. Місцевому Відділові СУМА та ООЧСУ за винесення домовини та асисту в часі похоронних обрядів в похоронному заведенні Капали та у Церкві. Усім особам Української Спільноти в Міннеаполіс — Ст. Пол, Приятелям, Знайомим і Незнайомим, Д-рам Діркерові і Бенешові, Управі шпиталя „Деаконесс", Сестрам-Монахиням церкви св. Лаврентія, Департаментові хемії при Університеті Міннесоти, усім людям доброго серця, що подали нам щирі слова розради, усні і письменні вислови жалю, дали чудові вінки і квіти, — тим що брали участь в Панахиді та відпровадили Тлінні Останки нашого Найдорожчого Сина в Його останню туземну дорогу, — Усім, що своїм сердечним співчуттям полекшили нам наше горе — складаємо найщирішу подяку.

Почуваємось до особливо великої вдячности п. Ірені Пизнюк та п. Дмитрові Хабінові за їх безмежну посвяту, поміч та розраду, впродовж довгої недуги, а головно в останніх днях і годинах життя покійного Ореста.

Хай Господь нагородить Всіх Вас за добре серце, яке Ви виказали нам у цей тяжкий для нас час.

МИРОСЛАВА і ТАДЕЙ ПЕТРИШАКИ — родичі
КОРНЕЛЯ КУЗЬМАК — бабця
ВОЛОДИМИРА НАГОРНЯК — тета з мужем ОЛЕКСАНДРОМ і дочкою МИРОСЛАВОЮ

1121 — 7th St. S. E.
Minneapolis, Minn. 55414

З НАШИХ БУДНІВ

А ХТО Ж ЇХ СПОМ'ЯНЕ

Якось у невеличкій, але чесній кумпанії пошанували ми друга Михася Черешньовського з тієї оказії, що він, сердега, взяв собі ще один тяжкий клопіт на здорову голову — обняв головство в нюйоркському Відділі Об'єднання Мистців Українців в Америці.

В дружній, невимушеній атмосфері відмічувано різні етапи надхненної творчости нового „пана голови": пригадались його молитовно-елігійні Мадонни, „Втеча до Єгипту", Леся Українка в Клівленді, чудовий гуцульський іконостат у гантерській церковці, пам'ятник-монумент Героям на Оселі СУМА в Елленвілі...

Тут Михайло Черешньовський — як усі знають, добряга, може понад міру скромна душа — перебив нам „обговорення" його творчого доробку, розкуйовдив рукою і так завжди неслухняну чуприну і сказав:

— Знаєте, хлопці, а я вам скажу, що є мрією і бойовим девізом мого життя: створити ще один пам'ятник! — якщо не тут, в Америці, то колись на Україні поставити монумент тим українцям-воякам червоної армії, які здалися німцям у полон, а яких Гітлер-каналія заголодив і згноїв за дротами!

Ці знаменні слова видатного нашого скульптора і колишнього повстанця-революціонера пригадались мені оце тепер, напередодні „Свята Могил" — як часто у нас називають Зелені Свята. Справді, чомусь так склалося, що у нас є неначебто дві категорії упавших на полі бою: одні, нібито протеґовані — це герої, за волю України, бувші вояки різних Українських Армій, яких щорічно поминаємо панахидами й академіями, оплакуємо й славимо...

Алеж є тисячі тисяч, щоб не сказати — мільйони упавших в останній світовій війні братів, яких ніхто не спом'яне добрим словом чи молитвою, ніби вони викляті навіки з пам'яті народу за непрощену якусь провину... Не згадують їхнього імени там, у під'яремній Україні, з нагоди 20-річчя перемоги над Гітлером, бож вони — „зрадники", „ізмєнніки родіни", що цілими арміями кидали свою зброю і здавалися в полон. Не споминаємо їх тут, на еміґрації, бож вони, рахувати, червоноармійці, „большевики"... На жаль, немає серед нас такого поета, як покійний Степан Чарнецький, що оспівав би хоч одним сердечним віршиком сумну пам'ять заголоджених „Іванів без роду і без долі".

А яка їх провина перед народом і Батьківщиною? Хіба та, що передчасно склали зброю та пішли за кільчасті дроти в надії-сподіванні, що з отого омріяного Заходу прийде, врешті, довгожданне визволення, як бубнила пропаганда, Українська Армія, і вони включаться в її лави та під рідними вже прапорами обернуть складену зброю проти Москви.

Всі ці надії - сподівання брутально розтоптав чобітьми, вкупі з їхнім молодим життям, драпіжний наїзник — цим разом з омріяного „Окциденту"... Це був один із найстрашніших актів Української Трагедії, що кличе до неба про помсту так само голосно, як голод 1932-33 років або кривава розправа з підпіллям 1945-47 років. Світ мовчить про це, бо й чого іншого, крім байдужности і мовчанки, можемо від нього сподіватися? Але чому мовчимо ми самі?

ІКЕР

● Деякі комуно-китайські газети розпочали кампанію проти тих громадян, особливо молодшого віку, які після своєї заробітної праці шукають собі різних „асуспільних" розваг, як напр. гра в карти або — зустрічі з жінками. Комунокитайська преса поручає „розважатись" читанням партійної літератури чи відвідуванням партійних мі-

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що дня 27 травня 1965 р. упокоївся в Бозі в Дітройті, приймавши Найсвятіші Тайни наш Найдорожчий ТАТО, ДІДО і ПРАДІДО

бл. п. СИМЕОН ПЕЛЕХ

проживши 88 р., нар. в с. Подтве к. Львова, б. дякоучитель на Рідних Землях і в ЗДА.

Похорон відбувся 2-го червня 1965 р. з укр. кат. церкви св. Івана Хрестителя при Клінерт вул., Дітройт, Міш.

В глибокому смутку:
доньки — КАТЕРИНА ТАТАРИНСЬКА з дітьми
АНАСТАСІЯ з чоловіком ТЕОДОРОМ і дітьми
сини — ОНУФРІЙ з дружиною МАРІЄЮ і донькою
ЕМІЛІЯН з дружиною АННОЮ і доньками
ІВАН з дружиною СТЕЛОЮ і дітьми
14 внуків і 19 правнуків

ПОДЯКА

Цією дорогою складаємо щиру подяку в першу чергу Високопреподобним отцям о. монс. Бохневичові і о. Василеві Ярмакові за відправлення Парастасу і похорону.

Дякуємо ВП. Паням: А. Колтик, Височанській, Пристанській, А. Танвела, Онищук і Драпак за приготування тризни після похорону. ВП. Панам: Едвардові Марш, Іванові Гнатович, Джан Клоповi, М. Гнатушко, М. Грабар, Павлові Онищук за несення домовини — наша щира подяка.

Дякуємо всім Сусідам, Хористам, Родині, і Знайомим за участь в похоронних обрядах і відпровадження Покійного на місце Вічного Спочинку.

Похоронному заведенню А. Градовського за вміле переведення похорону.

Нехай Всевишній Всіх Вас винагородить сторицею.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Ярослави Тимкевич

зложили на фонд „МАТИ і ДИТИНА"

$25.00 — Антін і Ірина РУЩИЦЬКІ;
по $10.00: Юліян і Ольга МУССАКОВСЬКІ, Роман і Мирослава БАНАХИ, Степан і Степанія ЗЄЛИКИ, Ігор і Дарія ЗЄЛИКИ, БРОДИ Ко.;
$105.00 — ДИВІЗІЙНИКИ і близькі ПРИЯТЕЛІ;
$96.00 — ТОВАРИШКИ, ПРИЯТЕЛІ і ЗНАЙОМІ;
$44.00 — ПЛАСТ-ПРИЯТ в Нюарку.

Всім Жертводавцям складає щиру подяку
28-ий Відділ СУА в Нюарку, Н. Дж.

Замість квітів на могилу

сл. п. ВОЛОДИМИРА ЧУБАТОГО

складаю суму 15.00 долярів на цілі Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗДА.

Ярослав ГУРА, Бриджпорт, Конн.

Замість квітів на могилу

сл. п. КАТЕРИНИ НАКОНЕЧНОЇ

складають

п-ство Лев і Текля ТЯГНИБІК з Шикаґа — суму 25.00 дол.
п-ство Василь і Анна ПРИЙМИ зі Скрентону — суму $5.00
на цілі Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗДА.

Замість квітів на могилу

сл. п. МАРІЇ ПРОЦІВ

складає суму 5.00 долярів на цілі Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗДА.

Дмитро ТКАЧУК, Філядельфія, Па.

В Клівленді відбувся З'їзд Станиславівщини

(Закінчення зі стор. 1-ої)

нус - схвалює потребу видання книгизбірника. Дещо затягається справа з органами, що мали б перебрати розпочате діло. Запрацьовані „по вінці" речники дотеперішнього Комітету вважають, що Клівлендський Комітет своє діло чесно відробив". — Учасники ж З'їзду самозрозуміло хочуть справу скинути на плечі клівлендців (щоб мати час на особисті контакти з друзями). Завдяки правникам (д-р Антін Перегінець, д-р Степан Шлапак) Комісія-Матка вкінці „втолочує" людей ввійти в склад нового Головного, чи Центрального Комітету й його трьох Комісій. Головний Комітет очолив знову ред. Іван Ставничий; містоголови: д-р Микола Климишин, Осип Гайський; секретарі: Богдан Дейчаківський, Марія Зубаль. До Редакційної Комісії ввійшли: проф. Володимир Радзикевич, дир. Осип Левицький, д-р Петро Ісаїв, ред. Петро Рогатинський і ін. До Фінансової Комісії: Осипа Олінкевич, дир. Тарас Ліськевич, Володимир Макар і інші.

Закінчивши свої наради на годину передтерміново (!) З'їзд мав час не тільки поробити пропам'ятні світлини, але й наговоритися досхочу в приватних розмовах.

О год. 8-ій молитвою, що її в українській мові провів о. д-р Володимир Клодницький, почався бенкет. Після безконечної черги привітальних листів і телеграм, що їх — проґавивши вечерю — читав д-р Михайло Тимків, слово забирали визначні громадяни: останній директор чоловічої гімназії в Станиславові — Осип Левицький, суспільна діячка з рамени Союзу Українок — „мама" Софія Олесницька, б. голова Сокола-Батька, — інж. Михайло Хронов'ят, д-р Микола Климишин, ред. Богдан Катамай, д-р Микола Грушкевич і інші.

„Реґіональна радість" опанувала приявних на подану д-ром Грушкевичем вістку, що станиславівець, д-р Богдан Олесницький, — син тількищо згаданої п. Софії Олесницької — на „Союзівці" став головою Українського Лікарського Товариства Північної Америки.

А потім — танці й весела програма. О. Гайський читав веселий віршований спомин про Станиславів і міста округи, „гуцули" Орися Руденська і Степан Зубаль співали актуальних американських коломийок, а диригент „Молодої Думки", з Ню Йорку — інж. Роман Степаняк бавив учасників своїм одноособовим скетчем.

Зеніту дійшов настрій, як диригент двох „Думок" — станиславівської й нюйоркської — незрівняний Льоньо Крушельницький, зі своєю дружиною Лідою заімпровізували з'їздовий хор — „Думку", що на превелику радість учасників проспівала в'язанку пісень...

...Музики на естраді здвигали плечима: „Чого ви нас замовили — як не дасте нам грати?... Може спочатку такої думки була й молодь. Але потім усі — свої й чужі — зрозуміли, що тут у коловорот пішло щось важливіше, як танці: втрачених двадцять років життя!...

На другий день, у неділю, в церкві-каплиці св. Йосафата, на Пармі, відбулась Служба Божа для учасників З'їзду. Правив о. Я. Бенеш, проповідь виголосив 84-літній о. Атанасій Тимків. І знову тепла родинна атмосфера, знову відчуття рідної громади. Обстановка скромної каплиці водила учасників думкою до гімназійної авлі, при вул. Липовій — до такої ж каплиці Редемптористів, при вул. Голуховського, в Станиславові...

А потім останній акт: прогулянка до Українського Городу Культури, світлини під пам'ятником Лесі Українки, заключне слово-прощання дир. Яреми Попеля (в заступстві ред. І. Ставничого) — і З'їзд перейшов у царство золотих снів...

Коли відбудеться другий такий З'їзд?... Може за три роки, як зробимо задуману книгу.

Покищо перед нами реальні завдання: зібрати необхідні для друкування матеріяли і гроші. Неприявні на З'їзді земляки мають нагоду дешево „окупити" свою неприявність: 25 дол. на книгу (стандартна сума пожертв перед і на З'їзді) втроє й четверо нижча ніж витрати учасників З'їзду...

О. Гайський

Збори Відділів Українського Народного Союзу

НЕДІЛЯ, 13-го ЧЕРВНЯ 1965 р.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 75 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі УН-Дому при вул. Мартин. Проситься прибути та заплатити свої вкладки. Рівнож подаємо до відома, що впродовж трьох місяців а саме: липень, серпень і вересень не буде місячних зборів. Членські вкладки впродовж тих трьох місяців буде збирати фінансовий секр. п. Б. Верещинський кожного тижня у п'ятницю і суботу від год. 7-9 вечора в приміщенні УНДому при вул. Мартин. — Леськів, рекр. секр.

НЮАРК, Н. Дж. Брацтво св. Ів. Хрестителя — 76 Відд УН-Союзу в Нюарку, Н. Дж. повідомляє всіх своїх членкинь й членів, що побір членських вкладок відбудеться дня 13 червня 1965 р. в першій год. по пол. в українській католицькій школі при Сенфорд й Айві вулиці. Просимо вирівняти свої залеглості і відібрати чеки-дивіденду. — М. Демитчук, предс., В. Салабун, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Т-во Дністер — 430 Відділ УНС повідомляє своїх членів, що побір вкладок за червень відбудеться в такому порядку: 1. в неділю, дня 13 червня 1965 р. в „Тризубі", в годинах від 1 до 3-ої по полудні. 2. в суботу, дня 19 червня 1965, в Укр. Клюбі при 23-ій і Бравн вул. в годинах від 7:30 до 9:30 вечора. 3. в неділю, дня 20 червня 1965, в Українському Клюбі при Френклін вул. в годинах від 11:30 до 1:30 по полудні. Всіх тих членів, які задовжені з вкладками просимо вирівнати залеглости, щоби оминути непотрібне суспендування. — Управа 430 Відд. УНС.

СУБОТА, 19-го ЧЕРВНЯ 1965 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Продовження Річних Загальних Зборів Товариства „Свобода" — 194-ий Відділ відбудуться в суботу, 19-го червня 1965 року в приміщенні Кредитівки „Самопоміч" при 98 Друга Евню в Ню Йорку. Початок о год. 2:00 по полудні. Приявність усіх членів не тільки побажана, але й конечна! — Управа.

Посмертні згадки

МИХАЙЛО ПУДИК, довголітній член Т-ва ім. Тараса Шевченка — 176 Відд. Укр. Нар. Союзу в Шикаґо, Ілл., помер 11 травня 1965 р. Покійний народився 7 липня 1889 р. в селі Добра, повіт Сянік, З. Україна. Полишив в глибокому смутку дружину Софію, 2 сини Юліяна і Едварда, 1 доньку Ярину і чотири внуки. Похорон відбувся 15 травня 1965 р. з Православної церкви св. Петра і Павла, а відтак на цвинтар Мт. Гопе в Шикаґо, Ілл. при участі родини, членів Т-ва та парафіян і знайомих.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Остап, секр.

ЙОСИФ ВАСЬКІВ, довголітній член Т-ва ім. Тараса Шевченка — 176 Відд. Укр. Народного Союзу в Шикаґо, Ілл., помер 20-го квітня 1965 р. Покійний народився 12-го грудня 1883 р. в селі Глучково, пов. Сянік, Україна. Полишив в глибокому смутку дружину, 3 доньки і 5 внуків. Похорон відбувся 23 квітня 1965 р. з Православної церкви св. Петра і Павла при участі родини, членів Т-ва та парафіян. Тлінні останки Покійного спочивають на кладовищі Мт. Гопе в Шикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Остап, секр.

ОЛЕКСА КУХАР, член Б-ва св. Івана Хрестителя — Відд. 270 УНСоюзу в Джерзі Сіті, Н. Дж., помер дня 30 травня 1965 року. Покійний походив з села Подільці, пов. Рудки, Зах. Україна. Покійний полишив у великому смутку жену Теклю, 3 сини, 3 невістки і 8 внуків. Похорон відбувся дня 3 червня 1965 р. з похоронного заведення Івана Ковальчика до української кат. церкви св. ап. Петра і Павла а відтак на цвинтар св. Христа, Арлінґтон, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Баран, секр.